

Μᾶς συγκάλεσε ἀπόψε ἡ γλυκεῖα προσμονή «τῆς Μελωδικῆς Αὔρας τῆς Μικρασίας», ὅπως διαχέεται μέσα ἀπὸ «τὰ παιδιὰ τῆς περιφέρειας», τοὺς νέους καὶ τὶς νέες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ποὺ στελεχώνουν τὴ μικτὴ χορωδία καὶ τὴν παραδοσιακὴ ὀρχήστρα ἑνὸς τοπικοῦ Ὠδείου, διευθυνομένου ἀπὸ τὸν μουσικολογιώτατο φίλο καὶ συνάδελφο Ἀνδρέα Ἰωακείμ, «ἓνα κελαρυστὸ αὐλάκι μουσικῆς παιδείας», ποὺ μᾶς συγκινεῖ ἐπιπρόσθετα, καθὼς γνωρίζεται τιμητικῶς ὑπὸ τὸ βαρῦτιμο ὄνομα «ΓΕΡΜΑΝΟΥ τοῦ ΜΕΛΩΔΟΥ».

Καὶ θάθελα ἀπόψε νὰ ἀποτολμήσω μιὰν ἀλλιότικη σκιαγράφηση τῆς φυσιογνωμίας αὐτοῦ τοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐν ἀρχιερεῦσι ταπεινοῦ *Νέων Πατρῶν Γερμανοῦ*, χρησιμοποιοῦντας ὡς χειραγωγὸ τὸν ἴδιο, ὅπως σχεδὸν αὐτοβιογραφεῖται σ' ἓνα ἀσυνήθιστα ἐκτενῆ κολοφῶνα ἑνὸς φερομένου ὡς αὐτογράφου του Στιχηραρίου, ὅπου αὐτοπροσδιορίζεται ὡς πρὸς τὴ γενικότερη «κοσμολογία» του, τὶς φιλοσοφικὲς καὶ θεολογικὲς ἀντιλήψεις του, καθὼς βέβαια καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰδιαίτερη μουσικὴ ἰδεολογία του.

Ἐκεῖ, ἡ σκέψη τοῦ Γερμανοῦ περιστρέφεται γύρω ἀπὸ δύο ἔννοιες, ποὺ τὶς προσδιορίζει ἐξαρχῆς μὲ τὰ ἐπιρρήματα «ζωτικῶς» καὶ «λογικῶς»· κάτω ἀπὸ τὸ πρῶτο ὑποκρύπτεται, σαφῶς, ἡ φυσικὴ καὶ ἀνεπεξέργαστη ροὴ τῶν πραγμάτων, ἐνῶ στὸ δεύτερο εἶναι προφανὲς ὅτι ὑπηρετῆται ὁ θεμελιώδης παράγοντας τῆς σκέψης, τῆς λογικῆς, τῆς δημιουργίας· στὴν ἀπόπειρα τοῦ ἀνθρώπου νὰ ὑπερβεῖ τὴ φθαρτότητα καὶ ἀσημαντότητα τοῦ (ζωοῦδου) ἀνθρωπίνου σώματος, νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ἀναδείξῃ τὴ «λογικὴ καὶ ἀθάνατη ψυχὴ» ποὺ κρύβει μέσα του, αὐτὴ ποὺ θὰ τὸν διαφοροποιήσῃ ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ ζῶου, ποὺ θὰ τοῦ φανερώσῃ τὸν σκοπὸ καὶ τὴν προοπτικὴ τῆς ζωῆς του καὶ ποὺ θὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ κατανοήσῃ «τὰς αἰτίας καὶ δυνάμεις τῶν πραγμάτων», σ' ὅλη αὐτὴ τὴ λογικὴ διεργασία «περικλείεται –γράφει στὸ σημείωμά του ὁ Γερμανός – καὶ ἡ θεωρητικὴ μουσικὴ».

Ὑπὸ τὸν ὄρο «θεωρητικὴ μουσικὴ» ὁ Γερμανός δὲν ἐννοεῖ, βέβαια, τὴ θεωρία τῆς μουσικῆς, ὅπως συνήθως τὴν κατανοοῦμε σήμερα, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν εὐλογη –καὶ ἔμφυτη στὸν ἄνθρωπο– ἀνάγκη γένεσης καὶ διαμόρφωσης καὶ ὑπαρξῆς τῆς μουσικῆς σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν προοπτικὴ τῆς λειτουργίας της, κυρίως μέσα στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο· ἡ θεωρία (δηλαδὴ ἡ θεώρηση, ἡ κατανόηση) τῆς μουσικῆς δὲν ἐκλαμβάνει θετικιστικὴ χροιά, ἀλλὰ ἔχει ἐπιμέρους λεπτὲς παραμέτρους, ποὺ ὁ Γερμανός τὶς σχολιάζει μιλώντας ὡς ποιμένας· ἓνας ποιμένας –ὅμως– μὲ ξεχωριστὸ ποιητικὸ χάρισμα, μὲ ἔμφυτη ροπὴ πρὸς τὴ μουσικὴ δημιουργία· ἓνας ποιμένας ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τὸ «χριστῶννυμο πλήρωμά του», διδάσκοντάς το, λέγοντας: ἡ ψαλτικὴ εἶναι «κατεπίγουσα τῆς ἀγίας ἡμῶν ἐκκλησίας ἀνάγκη»· ἡ ψαλτικὴ, ὅμως,

δὲν συνίσταται μόνο ἀπὸ τῆ συναρμογῆ φωνῶν καὶ ρυθμοῦ σὲ μιὰ μελωδία (ὅπως συνήθως τὴν εἰσπράττει, ἐπιφανειακά, ὁ πολὺς κόσμος)· μέσα ἀπ’ αὐτὴν «τὴν συμφωνίαν τῶν φωνῶν» ἢ ψαλτικὴ λειτουργεῖ (παράλληλα καὶ ἀρμονικά) τόσο σὲ μιὰν ἀναγωγικὴ θεολογικὴ προοπτικὴ («κομίζουσα –μὲ «τὰ πνεύματά» τῆς– τὰ τῆς ψυχῆς πάθη» καὶ «διεγείρουσα τὴν ψυχὴν ἐπ’ ἀρετὴν καὶ θεῖον ὕμνον»), ὅσο καὶ σὲ μιὰν ἀμιγῶς καλλιτεχνικὴ διάσταση· ἢ παρατήρηση τοῦ Γερμανοῦ γιὰ τὴν τελευταία παράμετρο εἶναι ἀπόλυτα εὐγλωττη: «τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης σκοπούμενόν ἐστὶ τὸ μέλος, οὗ τέλος ἢ τέρψις καὶ ἡδονή».

Αὐτὰ τὰ νάματα καταρδεύουν ἕως σήμερα τὴ νεολαία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ νομίζω ὅτι διερμηνεύω τὰ συναισθήματα τοῦ συνόλου τῆς ἀποψινῆς μουσοπάτακτης ὁμήγουρης ἐπιλέγοντας ὅτι ἀδημονοῦμε ὅλοι νὰ ἀναβαπτιστοῦμε, καταδυόμενοι καὶ αὐθις ἀναδυόμενοι, ὄχι ἀπλῶς σὲ μουσικὸ αὐλάκι ἀλλὰ στὸν ὠκεανὸ τὸν ἀπύθμενο τῆς ἐμβριθοῦς μουσικῆς παιδείας αὐτῶν τῶν εὐλογημένων παιδιῶν τῆς περιφέρειας.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΧΑΛΛΑΙΑΚΗΣ
ΚΟΣΜΗΤΩΡ ΦΛΣ ΕΚΠΑ